

KATALOG ZNANJA

1 IME MODULA: ZDRAVSTVENA VZGOJA IN PRVA POMOČ

2 USMERJEVALNI CILJI

Dijak:

- oblikuje pozitivno samopodobo kot temelj za ohranitev zdravja,
- usvoji zmožnost zdravega življenjskega sloga,
- razvije spretnosti za dobre socialne odnose z vrstniki in drugimi ljudmi,
- razume pomen zdravja za kakovost življenja,
- prizadeva si za promocijo zdravja v družbi,
- razvije odgovornost za lastno zdravje in za zdravje drugih,
- razume prepletenost dejavnikov higiene in lastnega življenjskega sloga v vzgoji za zdravje,
- usposobi se za opazovanje sebe in drugih,
- razvije zmožnost za zdrav način življenja,
- razvije spretnosti in veščine za vzdrževanje lastne higiene telesa in se usposobi za svetovanje drugim v okviru poklicnih kompetenc
- razvije čut in odgovornost za ohranjanje zdravega življenjskega okolja,
- razvije sposobnost za oblikovanje ugodnih socialnih vplivov na zdravje,
- razvije osebno in poklicno odgovornost nudenja prve pomoči.
- pozna razliko med nujno medicinsko pomočjo in prvo pomočjo,
- usvoji splošna načela in postopke prve pomoči,
- osvoji teoretične osnove prepoznavanja stanja poškodovancev in nenadno obolelih,
- se usposobi za nudenje samopomoči in zna pomagati poškodovancu, ki potrebuje prvo pomoč,
- ugotovi ogroženost bolnika in poškodovanca in opravi triažo.

3 VSEBINSKI SKLOPI

Modul je sestavljen iz vsebinskih sklopov:

OZNAKA	VSEBINSKI SKLOP
VZZ	Vzgoja za zdravje
PP	Prva pomoč

4 OPERATIVNI CILJI

Vsebinski sklop: VZGOJA ZA ZDRAVJE

Poklicne kompetence

- poznavanje pomena zdravja za kakovost življenja in izvajanje aktivnosti za promocijo zdravja v vseh življenjskih obdobjih, s posebnim poudarkom na mladostništvu,
- ozaveščanje o medsebojni prepletenosti duševnega, telesnega, duhovnega in socialnega zdravja,
- poznavanje potencialnih nevarnosti v različnih okoljih in vzdrževanje varnostne kulture na osnovi poznavanja predpisov, svojih pravic in odgovornosti v zvezi z varnim delom,
- razumevanje pomena osebne higiene za ohranjanje in krepitev lastnega zdravja ter zdravja drugih in pomena preprečevanja prenosa okužb in vloga higiene rok,
- poznavanje hranilnih snovi, uravnotežene prehrane in pomena zdrave prehrane za ohranitev zdravja.

Informativni cilji	Formativni cilji
---------------------------	-------------------------

<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži sodobno definicijo zdravja, • razloži povezavo med kakovostjo življenja in zdravjem, • pojasni sodoben vidik zdravstvene vzgoje in promocijo zdravja, • definira zdravo delovno okolje, • našteje življenjska obdobja in njihove značilnosti, • opiše življenjski slog v mladosti, • pojasni pomen gibalno športne dejavnosti za doseganje sinergijskih učinkov na zdravje, • ozavesti pomen redne telesne dejavnosti za ohranjanje in krepitev zdravja, • navede možnosti za različne vrste telesne aktivnosti in razvije kritično mišljenje o telesni neaktivnosti kot rizičnem dejavniku, • ozavesti pomen varnega spolnega življenja, • razloži dejavnike tveganja za nastanek spolno prenosljivih bolezni, • razume pomen družine za zdravje in razvoj posameznika, • pojasni vlogo posameznih družinskih članov in dinamiko odnosov med njimi, • opiše naloge družine v razvoju otroka, • pojasni relacije odnosov med spoloma, • razloži dinamiko družinskih odnosov in se zaveda pomena odgovornosti in spoštovanja do vseh družinskih članov, • opiše pojem in pomen reproduktivnega zdravja. • • definira dejavnike duševnega zdravja, • opredeli dejavnike, ki povzročajo stres in načine obvladovanja stresa, • razloži oblike nasilja, • razloži definicijo samomora in dejavnike, ki lahko privedejo do tega, • opiše vrste psihoaktivnih snovi, • opiše vrste, nevarnosti rabe in zlorabe psihoaktivnih snovi in pojasni probleme povezane z zasvojenostjo in se zaveda škodljivih posledic, • analizira potencialne nevarnosti v različnih okoljih (v prometu, pri športu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dijak: • razvija zdrav življenjski slog, • promovira zdrav življenjski stil, • vzpodbuja zdrav način življenja glede na starost in zdravstveno stanje, • oceni in aktivno sodeluje pri telesnih in športnih dejavnostih, • poišče strokovno pomoč glede reproduktivnega zdravja in zna svetovati drugim, • razvija sposobnosti razumevanja in obvladovanja čustev za življenje v družini, • poišče strokovno pomoč, ko je potrebna – v zvezi z zlorabo psihoaktivnih snovi, • izvaja aktivnosti za zdravo delovno okolje, • ugotavlja lastne vrednote in izdela svojo lestvico vrednot, • oceni kvaliteto življenja v času zdravja in njegovega oškodovanja, • širi znanja in pomaga ustvarjati pogoje za doseganje zdravja, • prepozna posebnosti posameznih življenjskih obdobj, • prepozna posebnosti obdobja odraščanja (telesno, duševno, socialno dozorevanje), • prepozna dejavnike, ki ugodno vplivajo na gibala in zna preprečevati dejavnike tveganja, • oceni vpliv telesne dejavnosti na delovanje srca in ožilja, dihal, gibal in duševne zmogljivosti, • prepozna različna sredstva in metode kontracepcije in posledice splava, • primerja in vrednoti informacije o družinskem življenju, • prepozna pozitivne in negativne učinke stresa, • prepozna elemente in tehnike za obvladovanje stresa, • prepozna človeka v stiski, • prepozna znake samomorilnega vedenja in zna ustrezno reagirati, • razume pomen preventive in opiše možnosti za preprečevanje zasvojenosti, • zavzema pravilen odnos do uživanja drog in razvije spretnosti za oblikovanje življenjskih okoliščin, ki zmanjšujejo možnost bega v odvisnosti, • opredeli potencialne nevarnosti v različnih
--	--

<p>doma, pri delu...),</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiše varnostno kulturo v različnih okoljih in pri različnih dejavnostih, • pojasni predpise, pravice in odgovornosti v zvezi z varnim delom, • definira in razloži področja higijene, • pozna pomen, vlogo in vpliv osebne higijene v različnih življenjskih obdobjih na zdravje posameznika, • pojasni načine prenosa okužb, • opiše nevarnosti prenosa okužb na delovnem mestu, • utemelji vlogo in pomen higijene rok, • se zaveda pomena pravilne izbire obleke in obutve glede na okoliščine in njen vpliv na zdravje, • pojasni pomen in vlogo vode, zemlje, zraka za zdravje, • opredeli pomen in učinek svetlobe in toplote na delovnem mestu, • opiše vrste, lastnosti in značilnosti odpadkov in načine rokovanja z njimi, • opiše vrste hranilnih snovi, • pojasni potrebe telesa po različnih hranilnih snoveh in njihov vpliv na zdravje, • utemelji pomen oblikovanja prehranjevalnih navad, • opiše sestavo varne in zdrave prehrane, • pojasni vpliv načina prehrane na zdravje, • opiše motnje hranjenja, • našteje posebnosti in opiše razvoj stanj debelosti in hujšanja. 	<p>okoljih in pozna načine varovanja lastnega zdravja,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna oceniti varno in zdravo delovno mesto, • oceni ustreznost delovanja opreme, pripomočkov in pogojev za delo z vidika varovanja zdravja, • načrtuje in izvaja ukrepe varstva pri delu na svojem poklicnem področju in varnostno tehnične ukrepe v svojem poklicu, • opredeli dejavnike in pomen osebne higijene za ohranitev zdravja, • prepozna neugodne vplive nepravilne higijene na kožo in opiše posledice, • razume pomen zdrave ustne votline in opiše postopke za njeno vzdrževanje, • prepozna dejavnike, ki ogrožajo zdravje, • izvaja ukrepe za preprečevanje prenosa okužb, • prepozna potencialne možnosti za prenos okužb na delovnem mestu, • predvidi značilnosti in vplive različnih okolij (bivalno, urbano, delovno,...), • razvrsti različne vrste odpadkov, prepozna lastnosti in značilnosti odpadkov, • predvidi potrebe telesa po različnih hranilnih snoveh in njihov vpliv na zdravje posameznika, • upošteva pravila in izbere živila za sestavo zdravega obroka, • prepozna bolezni nepravilnega prehranjevanja, • prepozna motnje hranjenja, • sestavi jedilnik po načelih uravnotežene prehrane.
---	--

Vsebinski sklop: PRVA POMOČ

Poklicne kompetence

- poznavanje postopkov prve pomoči,
- poznavanje razlike med prvo pomočjo in nujno medicinsko pomočjo.

Informativni cilji	Formativni cilji
---------------------------	-------------------------

<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiše postopke prve pomoči, • našteje in razloži bistvene razlike med prvo pomočjo in nujno medicinsko pomočjo, • razloži naloge prve pomoči ob posameznih primerih, • se zaveda osebne odgovornosti za nudenje prve pomoči, • zna opazovati in komunicirati s poškodovancem in nenadno obolelim, • se nauči triaže in spozna zakaj ima tako velik pomen, • opiše najpogostejše poškodbe, ki nastajajo pri delu v laboratoriju, • navede posamezna stanja kot posledice poškodb: krvavitve, šok, nezavest, • se zaveda, kako pomembna je pravilna imobilizacija, • opiše potrebne ukrepe za oživljanje, • se zaveda pomena znanja in spretnosti za oživljanje, • prepozna nezavestnega in obvlada položaj za nezavestnega, • se zaveda odgovornosti takojšnjega in pravilnega ukrepanja, • spoštuje in ceni življenje poškodovanca.	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ugotovi ogroženost poškodovanca in opravi triažo, • namesti poškodovanca v ustrezen položaj, • zna nuditi prvo pomoč pri poškodbi v laboratoriju, • oskrbi poškodovanca glede na vrsto poškodbe, • prepozna vrsto krvavitve in izbere ustrezen način zaustavljanja krvavitve, • zaustavlja krvavitev s kompresijsko obvezo in digitalno kompresijo, • oživlja po ABC programu, • prepozna nujnost za izvajanje oživljanja , • je pozoren na prekrvavljenost tkiva pri dalj časa trajajoči kompresiji.
---	---